

Ny Bokin'i Daniela — Faha-roanjato sy roa amby valopolo

Fifanekena sy Ady Ara-paminaniana: Hatramin'i Seleucus Fahiny ka hatramin'ny Jeopôlitika Ankehitriny

Jeff Pippenger

2024-04-12

Andininy faha-telo ambin'ny folo sy faha-efatra ambin'ny folo dia manondro tantara iray izay nananganan'i Seleucus sy i Philip avy any Makedonia fifanekena, ary izy ireo dia tandindon'i Etazonia, izay tafika mpisolo tena voalohan'i Roma, ary i Makedonia (Gresy) dia tandindon'ny Firenena Mikambana. Ao amin'izany tantara voalohany izany, ny fifanekena misy eo amin'ny mpanjakan'ny avaratra (Seleucus) sy i Philip (Gresy) dia maneho ny tantara izay mitarika mankany amin'ny Adin'i Panium, izay, roanjato taona tatỳ aoriana, dia novana avy amin'ny hoe Panium ny anaran'ily tanàna ho lasa tanànan'i Caesarea Philippi. Ny anarana roa sosona nomena ilay tanàna dia tsy fahatsiarovana ny fifanekena teo amin'i Seleucus sy i Philip avy any Makedonia.

Ny anarana hoe “Caesarea Philippi” dia avy amin'ny fiovan-tantara nahazo ilay tanàna fahiny izay fantatra amin'ny anarana hoe Paneas na Panium. Tany am-boalohany dia nantsoina hoe Paneas ilay tanàna noho izy teo akaikin'ny loharano malaza iray izay natokana ho an'i Pan, andriamanitry ny Grika. Io loharano io, izay toerana ara-pivavahana manan-danja tamin'ny andro fahagola, dia nandeha nankao amin'ny Reniranon'i Jordana.

Tamin'ny fotoana nanjakan'i Heroda Lehibe, manodidina ny taonjato voalohany talohan'i Kristy, dia nandalo fanavaozana goavana ilay tanàna, sady nohalavaina sy nohaingoina. Nomena anarana hoe Kaisaria Filipy izy io tamin'i Heroda Filipo, zanak'i Heroda Lehibe. Nataony hoe Kaisaria ilay tanàna ho fanomezam-boninahitra an'i Kaisara Aogosto, Emperora romana, ary Filipy kosa araka ny anarany ihany; ka izany no nahatonga azy hatao hoe Kaisaria Filipy. Koa noho izany, ny hoe “Kaisaria Filipy” dia fitambaran'ny hoe “Kaisaria,” izay maneho ny fanajàn'i Heroda an'i Kaisara Aogosto, sy ny hoe “Filipy,” izay manome voninahitra an'i Heroda Filipo.

Amin'ny lafiny ara-paminaniana, i Panium dia ampifandraisina amin'ny firaisan-kina teo amin'i Seleucus sy Philip avy any Makedonia, ary koa amin'ny fiombonana teo amin'i Kaisara sy Heroda Filipo. Ireo fiombonana roa ireo dia miresaka ny firaisan-kina eo amin'i Etazonia sy ny Firenena Mikambana izay manaraka ny firodanan'i Rosian'i Putin, araka ny asehon'i Seleucus sy Philip. Izy ireo koa dia maneho ny fiombonana eo amin'ny Fanjakana Papaly, izay reny, sy Etazonia, izay zanakavavy, araka ny asehon'i Kaisara sy Filipo, izay samy solontenan'i Roma. Miaraka dia manondro an'i Etazonia izy ireo, izay manatsotra “miampita ny hantsana mba hihazona ny tanan'ny fahefana romana,” ary manatsotra “mihoatra ny lavaka mangitsokitsoka mba hifampitantana amin'ny Spiritisma.” Alohan'ny lalàna alahady ao amin'ny andininy fahenina ambin'ny folo, dia efa tafapetraka sahady ny firaisana telo sosona.

Panium dia maneho ny ivon'ny fanompoam-pivavahana grika an'ily andriamanitra Pan. Ilay loharano izay natokana ho an'ily andriamanitra grika Pan dia fantatra koa tamin'izany andro izany hoe “Vavahadin'ny Afobe,” ary rehefa nitsidika tany Jesosy, ny filazany momba ny “Vavahadin'ny Afobe” dia manondro ady iray eo amin'ireo lafiny ara-politika sy ara-pivavahan'i Gresy (globalisma) sy ny Protestanta nihemotra tamin'ny finoana, izay mitranga amin'ny andro farany. Izany no ady izay natsangan'ily Filoha manan-karena voalohany, izay nampihetsi-po ny fanjakan'i Grecia ao amin'ny andininy faharoa. Ady ivelany maneran-tany izany, ary koa ady anatin'ny ao amin'i Etazonia.

Ny fivavahan'ny fanatontoloana dia ny fivavahan'ily dragona, izay ao anatin'ny toe-javatra maoderina iainantsika dia ny fivavahan'ny woke-ism. Tamin'ny taona 2020, ilay bibidia niakatra avy tamin'ny lavaka tsy hita noanoa, araka ny amantarana azy ao amin'ny Apokalypsy toko fahairaka ambin'ny folo, dia nampiseho ny heriny ara-politika sy ara-pivavahana ka namono ny tandroka roa tamin'ily bibidia avy amin'ny tany. Io lavaka tsy hita noanoa io, ankoatra ny heviny hafa, dia asehon'ny “Loharanon'i Pan,” izay namelona ny Reniranon'i Jordana.

Tamin'ny anganongano grika, i Pan dia nifandray tamin'ny natiora, ny tany efitra, ary ny mozika ambanivohitra, ary ny fisian'ny loharano natokana ho azy dia nanana lanja ara-pivavahana ho an'ireo mpivavaka taminy. Matetika ny andriamanitra Pan no aseho manana tongotra sy tandroka ary sofin'osy. I Pan dia noheverina ho andriamanitry ny mpiandry ondry sy ny andian'ondry aman'osy, ary matetika koa no naseho ho andriamanitra tia lalao sy fetsifetsy, izay nilalao sy niroboka teny an'ala sy teny an-tendrombohitra. Ny sarin'i Pan amin'ny maha-andriamanitra manana tongotr'osy azy dia mifanaraka amin'ny Daniela toko faha-valo, izay anehoana an'i Gresy amin'ny alalan'ny osilahy. Ny osy dia biby fiompy fahita tany Gresy fahiny, ary matetika no hita tany amin'ny faritra be tendrombohitra izay ninoana fa nirenirenenan'i Pan. Io fanehoana io dia nanjary singa nisongadina teo amin'ny sary famantarana an'i Pan ary mbola nitoetra tao amin'ny zavakanto sy haisoratra grika maneho io andriamanitra io, anisan'izany ny vola nasionaly.

Rehefa nitsidika an'i Kaisaria Filipy Jesosy, dia nambarany fa ny “Vavahadin'ny Helo” tsy haharesy ny fiangonana. Izay nambaran'i Petera ho valin'ny fanontanian'i Jesosy dia fantatra ao amin'ny tantara sy ny lovantsofina kristiana amin'ny anarana hoe “Fiekem-pinoana kristiana.”

Ary raha Jesosy tonga teny amin'ny faritanin'i Kaisaria Filipy, dia nanontany ny mpianany Izy ka nanao hoe: Ataon'ny olona ho iza moa Aho, Izaho, Zanak'olona? Ary hoy ireo: Ny sasany manao hoe Jaona Mpanao-batista Hianao; ny sasany Elia; ary ny hafa Jeremia, na anankiray amin'ny mpaminany. Hoy Izy taminy: Fa ianareo kosa, manao Ahy ho iza? Dia namaly Simona Petera ka nanao hoe: Hianao no Kristy, Zanak'Andriamanitra velona. Ary Jesosy namaly ka nanao taminy hoe: Sambatra hianao, ry Simona Barjona; fa tsy nofo aman-dra no nanambara izany taminao, fa ny Raiko Izay any an-danitra. Ary Izaho koa milaza aminao fa hianao no Petera, ary ambonin'ity vatolampy ity no haoriko ny fiangonako; ary ny vavahadin'ny helo tsy haharesy azy. Ary homeko anao ny fanalahidin'ny fanjakan'ny lanitra; koa na inona na inona hofehezinao etỳ an-tany dia ho voafehy any an-danitra; ary na inona na inona hovahanao etỳ an-tany dia ho voavaha any an-danitra. Ary tamin'izany dia nandrara ny mpianany Izy mba tsy hilaza amin'olona akory fa Izy no Jesosy Kristy. Matio 16:13–20.

Manan-danja ity andalan-teny ity satria maneho fotoana manan-danja indrindra eo amin'ny asa fanompoan'i Jesoa sy eo amin'ny fivelaran'ny teôlôjia kristiana izy. Ny fiaiken'i Petera an'i Jesoa ho Mesia, Zanak'Andriamanitra velona, dia heverina ho fototry ny finoana kristiana sy vato fehizoro iorenan'ny Fiangonana. Ny fehezanteny hoe: “eo ambonin'ity vatolampy ity no hanorenako ny fiangonako” dia adika ao amin'ny lovantsofina katolika ho fanondroana an'i Petera tenany, izay ambaran'i Jesoa ho “vatolampy” hanorenana ny Fiangonana. Io fandikana io no fototra iorenan'ny laharam-pahamehana sy ny fahefan'ny papa ao amin'ny teôlôjia katolika.

Ao amin'ny teôlôjia protestanta, ny “vatolampy” dia tsy takarina ho manondro an'i Petera manokana, fa ny fanekem-pinoan'i Petera an'i Jesosy ho Mesia sy Zanak'Andriamanitra. Araka izany fomba fijery izany, ny fanorenan'ny fiangonana dia tsy i Petera, fa ny fanekena fa i Jesosy no Kristy sy Zanak'Andriamanitra. Na inona na inona fandikana ara-teôlôjia, ny Faneken'i Petera ao amin'ny Matio 16:13–20 dia heverina ho andalan-teny ivon-toerana sy fototra ao amin'ny finoana kristiana, manasongadina ny maha-izy an'i Jesosy ho Mesia sy Zanak'Andriamanitra, ary manamafy ny iraka sy ny tanjon'ny fiangonana.

Tamin'ilay lahatsoratra teo aloha dia nanolotra andalan-teny iray avy ao amin'ny *Ilay Fitiavan'Andriamanitra hatramin'ny Taranaka*, izahay, izay amaritan'i Rahavavy White ny sasany amin'ireo olana mifandray amin'ny fitsidihan'i Kristy an'i Kaisaria Filipy. Iray amin'ireo hevitra nomarihiny ny hoe nalain'i Kristy niala tamin'ny fitaoman'ny Jiosy ny mpianatra mba hanehoany mazava ireo lesona tao Kaisaria Filipy.

“Tonga tao amin'ny iray amin'ireo tanàna manodidina an'i Kaisaria Filipy i Jesosy sy ny mpianany. Efa tany an-dafin'ny faritanin'i Galilia izy ireo, tao amin'ny faritra izay nanjakan'ny fanompoan-tsampy. Tao no nialan'ny mpianatra tamin'ny hery mifehy avy amin'ny Jodaisma, ary nentina hifandray akaiky kokoa tamin'ny fanompoan'ny jentilisa. Nanodidina azy ireo ny fisehoan-javatra samihafa amin'ny finoanoam-poana izay nisy tany amin'ny faritra rehetra amin'izao tontolo izao. Nirian'i Jesosy ny hahatonga ny fahitan'izy ireo izany zavatra izany hampahatsiahy azy ny andraikiny manoloana ny jentilisa. Nandritra ny nijanonany tao amin'izany faritra izany, dia niezaka Izy tsy hampianatra ny vahoaka, fa hanolo-tena bebe kokoa kosa ho amin'ny mpianany.” *The Desire of Ages*, 411.

Tamin'ny 18 Jolay 2020, Kristy dia nanaisotra ireo mpianatry ny 11 Septambra 2001 hiala amin'ny herin'ny Advantisma Laodikiana. Ny fahadisoam-panantenana voalohany ao amin'ny fanoharana momba ireo virijina folo dia namokatra fisarahana teo amin'ilay hetsika sy ny fivorian'ireo mpaneso izay teo am-pandalovana azy. Io fahamarinana io dia tanteraka teo amin'ny tantaran'ny Millerita tamin'ny 19 Aprily 1844, ary indray tamin'ny 18 Jolay 2020. Avy eo dia nanomboka ny tantaran'ny fotoana fiandrasana, ary mitondra ny sonian'ny “Fahamarinana” izany, na ao amin'ny hetsiky ny anjely voalohany na ny anjely fahatelo.

Ny fahadisoam-panantenana voalohany no voalohany amin'ireo mariky ny lalana telo, ary mifarana amin'ilay Fahadisoam-panantenana Lehibe tamin'ny 22 Oktobra 1844 ny tantara, izay manondro mialoha ilay “horohoron-tany lehibe” ao amin'ny Apokalypsy toko faha-iraka ambin'ny folo. Ny fiandohana, dia ny litera voalohany amin'ny abidy hebreo, no misolo tena fahadisoam-panantenana iray; ary ny fiasarana, dia ny litera faharoa amby roapolo amin'ny abidy

hebreo, dia misolo tena fahadisoam-panantenana iray koa. Ny litera faha-telo ambin'ny folo, izay misolo tena fikomiana, no manondro ny fahadisoam-panantenana'ireo virijina adala izay maneho ny toetrany very, rehefa ny antso amin'ny Misasakalina no mampahafantatra izay niomana sy izay tsy niomana ho amin'ny krizy. Ny litera roa amby roapolo amin'ny abidy hebreo dia misolo tena ny tandindon'ny fitambaran'ny Maha-Andriamanitra sy ny maha-olombelona izay tanterahina ao anatin'izany tantara izany, na dia maneho an'i Kadesy voalohany aza ny tantaran'ny Millerita, ary ny tantarantsika ankehitriny kosa maneho an'i Kadesy farany.

Mifanindran-dàlana ireo tsipika roa ireo, kanefa ny iray maneho ny tsy fahombiazan'ny vahoakan'Andriamanitra ary ny iray kosa maneho ny fandresen'ny vahoakan'Andriamanitra. Fotoana fohy talohan'ny hazo fijaliana, Jesosy dia nitondra ny mpianany ho any Panium, tahaka ny nitondrany ny mpianany amin'ny andro farany ho any Panium; ary tamin'ny nanaovany izany dia navelany ny fahadisoam-panantenana iray hanaivotra ny mpianany amin'ny andro farany tsy ho eo ambanin'ny “hery mifehy” an'ny Advantisma Laodiseana, izay asehon'ny “Jodaisma” ao amin'ny tantaran'ny Matio toko fahenina ambin'ny folo. Tamin'ny nanaovany izany, dia sady nampiditra ny mpianany koa tamin'izany fotoana izany ho amin'ny fifandraisana akaiky kokoa amin'ny fanompoan-tsampy Izy, ka izany no maneho ny tontolo iasan'ny mpianany amin'ny andro farany, izay velona ankehitriny eo afovoan'ny fisehoan'ny herin'i Satana amin'ny fahafenoany, asehon'ireo rafi-pifandraisana maoderina ampiasaina hitarihana izao tontolo izao manontolo handray ny mariky ny bibidia.

Ny tantaran'i Kaisaria Filipy dia mifanaraka amin'ny tantaran'ny Adin'i Panium, sy ny andininy faha-telo ambin'ny folo ka hatramin'ny faha-dimy ambin'ny folo. Kristy sy ny mpianany dia nitsangana teo ambanin'ny aloky ny hazo fijaliana, tandindon'ny mpianany amin'ny andro farany izay mijoro eo ambanin'ny aloky ny lalàn'ny Alahady. Teo, ao amin'ny andininy faha-telo ambin'ny folo ka hatramin'ny faha-dimy ambin'ny folo, izay Kaisaria Filipy, ary koa ny Adin'i Panium, izay toerana ijoroantsika ankehitriny, no nanombohan'i Kristy nampianatra ny mpianany momba izay efa hiseho ao amin'ny andininy faha-enina ambin'ny folo.

“Saika hilaza tamin'izy ireo ny amin'ny fahoriana niandry Azy Izy. Nefa talohan'izany dia nandeha nitokana Izy, ka nivavaka mba ho voaomana handray ny teniny ny fony.” *The Desire of Ages*, 411.

Talohan'ny nilazan'i Kristy tamin'ny mpianany ny amin'ny hazo fijaliana, dia niala Izy aloha, na niandry; ka tamin'izany no nanamarikany ny fotoana niandrasana ao amin'ny fanoharana sy ny tantara nanomboka ny 18 Jolay 2020 ka hatramin'ny Jolay 2023.

“Raha niara-nikambana taminy Izy, dia tsy nampita avy hatrany izay tiany hampitaina. Talohan'ny hanaovany izany, dia nomeny azy ireo ny fotoana hiaiken'ny finoany Azy mba hahatanjaka azy amin'ny fitsapana ho avy.” *The Desire of Ages*, 411.

Tamin'ny volana Jolay 2023, ny Tompo dia nanomboka nanome fahafahana ho an'ireo izay voakasiky ny fahadisoam-panantenana mba haneho ny finoany. Nataony izany tamin'ny fanokafany ny hafatry ny Ezekiela toko fahafito amby telopolo, izay fanamafisana ny hafatry ny 11 Septambra 2001. Izy no kofehy nampifamatotra ny fotoanan'ny fanombohana ny tombo-kase

hatramin'ny 11 Septambra 2001 amin'ilay lalàn'ny Alahady ho avy tsy ho ela. Nanao izany izy tamin'ny fametrahany ny fahadisoam-panantenan'ny 18 Jolay 2020 ao anatin'ny rafitry ny fahamarinana; fa ireo izay nanaiky hahita dia afaka nahafantatra fa ny hetsika fanavaozana rehetra dia manana lohahevitra iray mandalo manerana ny tantara masina manokan'izy ireo.

Amin'ny andro farany, ny hafatry ny loza fahatelo dia tonga tamin'ny 11 Septambra 2001; avy eo dia nambara ny hafatra sandoka momba ny loza fahatelo, izay niteraka fahadisoam-panantenana; nefa ny hafatra izay namelona azy indray rehefa afaka telo andro sy tapany naha-maty azy, taolana maina sy niparitaka, dia ny hafatry ny rivotra efatra, izay loza fahatelo koa.

Ny mpianatra amin'ny andro farany dia mahita, raha misafidy ny hahita izy, fa ireo famantarana telo amin'ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo dia lohahevitra iray ihany isaky ny dingana, ary eo amin'ny dingana faharoa, ny fikomiana izay asehon'ny litera fahatelo ambin'ny folo amin'ny abidy Hebreo dia nanamafy ny hafatra ho “Fahamarinana.” Vavolombelona faharoa nomen'ny Tompo dia hita tamin'ny zava-misy fa ny fahadisoam-panantenana voalohany tamin'ireo hetsika fanavaozana taloha dia nifototra tamin'ny fikomiana nanohitra ny sitrapon'Andriamanitra nambara, na i Mosesy tsy namora ny zanany, na i Uzza nikasika ny fiara, na i Marta sy Maria niasalasa ny tenin'i Jesosy momba ny fahafatesan'i Lazarosy. Ny tsipika fanavaozana tokana izay tsy nanandratra ny zava-misy fa ny fahadisoam-panantenana voalohany dia nifototra tamin'ny tsy fankatoavana dia ny hetsika fanavaozan'ny Millerita, nefa naseho koa tamin'izany fotoana izany fa ny tantaran'ny Millerita dia nanana famantarana anatin'ny izay nifototra tamin'ny fahamarinan'ny fahavalo, izay avy amin'ny fito.

Ny zava-misy fa ny fahavalo dia avy amin'ny fito dia singa lehibe iray ao amin'ny Fanambaran'i Jesosy Kristy izay avahana tombo-kase ankehitriny, ary ny fifindran'ny hetsika Millerita Filadelfiana ho amin'ny fiangonana Laodiseana dia marika eo amin'ny lalana izay nanondro ny fotoana hifindran'ny hetsika Laodisean'ny anjely fahatelo ho amin'ny hetsika Filadelfian'ny iray hetsy sy efatra arivo sy efatra alina. Koa ny zava-misy fa ny fahadisoam-panantenana Millerita voalohany dia tanteraka nefa tsy naneho tsy fankatoavana ny hetsik'izy ireo, no nanome ny fifanoherana ho an'io marika eo amin'ny lalana io ihany amin'ny andro farany, izay hahatonga ny hetsika Laodisean'ny anjely fahatelo tsy hankatò ka hiteraka fahadisoam-panantenana, ary amin'ny fanaovana izany dia hifanaraka amin'ilay marika eo amin'ny lalana Millerita, ka hamoaka ny lojika ahafahana mahita fa ny hetsiky ny iray hetsy sy efatra arivo sy efatra alina no fahavalo, dia izay avy amin'ny fito.

Tamin'ny Jolay 2023, ny Tompo dia nanangana “feo miantso any an-efitra” mba hanomanana ny olony amin'ny andro farany ho amin'ny krizin'ny lalàn'ny Alahady, ary rehefa niverina avy tamin'ny fahatarany tao amin'ny vavaka ho eo amin'ny mpianatra Izy, dia nomeny azy ireo fahafahana haneho ny finoany. Tamin'ny andron'i Kristy, ny hafatra dia ny batisa nataony, ilay teboka izay nahatonga an'i Jesosy ho Jesosy Kristy. Izany mari-dalana izany dia mifanaraka amin'ny 11 Septambra 2001, ary nanontaniana ny mpianany ny amin'izay heverin'ny olona, ary avy eo dia nanontaniana koa izay heverin'ny mpianatra ny amin'i Kristy.

“Rehefa nanatona azy Izy, dia tsy avy hatrany no nilazany izay tiany hampitaina. Talohan’ny hanaovany izany, dia nomeny fotoana izy ireo hiaiky ny finoany Azy mba hohamaivanina sy hampaherezina ho amin’ny fizahan-toetra ho avy. Nanontany Izy hoe: ‘Ataon’ny olona ho iza moa Aho, Izaho Zanak’olona?’”

“Mampalahelo fa voatery niaiky ny mpianatra fa tsy nahafantatra ny Mesiany Isiraely. Marina fa nisy ny sasany izay, raha nahita ny fahagagana nataony, dia nanambara Azy ho Zanak’i Davida. Ny vahoaka betsaka izay nomena hanina tao Betsaida dia naniry hanambara Azy ho mpanjakan’ny Isiraely. Maro no vonona handray Azy ho mpaminany; nefa tsy nino Azy ho Mesia izy.” Ilay Fitiavan’ny Vanim-potoana Rehetra, 411.

Ny ankamaroan’ny Advantisma dia tsy nino ny loza fahatelo tamin’ny 11 Septambra 2001. Nino ny sasany tamin’ireo fahagagana ao amin’ny Teny faminaniana izay efa naseho tao anatin’ny hetsika izy ireo, ary ny sasany aza nahatakatra fa ny hafatry ny 11 Septambra 2001 dia nanana singan’ny fahamarinana, nefa tsy tena nino ny filazana mikasika ny 11 Septambra 2001 izy ireo.

Ny filazana momba ny 11 Septambra 2001 dia efa nohosoritan-tsary mialoha tamin’ny filazana tamin’ny 11 Aogositra 1840, ary izany filazana izany dia nambaran’i Rahavavy White rehefa naneho hevitra momba ny fahatanterahan’ny 11 Aogositra 1840. Hoy izy:

“Tamin’ily fotoana voatondro indrindra dia nanaiky ny fiarovan’ireo hery mpiara-dia ao Eoropa i Torkia, tamin’ny alalan’ireo ambasadaorony, ka noho izany dia nametraka ny tenany teo ambanin’ny fifehezan’ireo firenena kristiana. Nanteraka tanteraka ilay faminaniana io zava-nitranga io. Rehefa fantatra izany, dia maro be no resy lahatra ny amin’ny fahamarinan’ireo foto-kevitra ny fandikana ara-paminaniana noraisin’i Miller sy ireo namany, ary nisy hery manosika mahatalanjona nomena ny hetsika adventista. Niaraka tamin’i Miller ny lehilahy nahita fianarana sy manana toerana, na tamin’ny fitoriana na tamin’ny famoahana an-tsoratra ny heviny, ary nanomboka tamin’ny 1840 ka hatramin’ny 1844 dia niitatra haingana ny asa.” The Great Controversy, 334, 335.

Izay nohamafisina tamin’ny 11 Aogositra 1840 dia ny hoe marina ny fomba fijery ara-paminanian’i Miller; ary ny fitakiana momba ny 11 Septambra 2001 no fanamafisana fa marina ny fomba fijery ara-paminanian’ny Future for America. Ny vahoaka betsaka tsy nibekaka tamin’ny Jolay 2023 dia tsy nahazo, ary tsy nety nanaiky, ilay foto-kevitra fa ny fomba fiasa novolavolain’i Kristy sy nankinina tamin’ny Future for America dia ilay fomba fiasan’ny ranonorana farany tokoa. Kanefa avy eo dia nanontany ny mpianany i Kristy hoe inona kosa no heverin’izy ireo, fa tsy ny vahoaka betsaka.

“Dia nametra fanontaniana faharoa indray i Jesosy, mikasika ny mpianatra mihitsy hoe: ‘Fa ianareo kosa manao Ahy ho iza?’ Dia namaly Petera hoe: ‘Hianao no Kristy, Zanak’Andriamanitry ny velona.’”

“Hatrany am-piandohana dia efa nino i Petera fa i Jesosy no Mesia. Maro koa ny hafa izay voaresy lahatry ny fitorian’i Jaona Mpanao-batista, ka nanaiky an’i Kristy, no nanomboka niasalasala ny amin’ny iraka nampanaovina an’i Jaona rehefa nogadraina sy novonoina izy; ary ankehitriny dia niasalasala koa izy ireo fa i Jesosy no Mesia, Ilay efa nandrasany hatry ny ela.

Maro tamin'ny mpianatra izay nanantena fatratra an'i Jesosy handray ny toerany eo amin'ny seza fiandrianan'i Davida no nandao Azy rehefa tsapany fa tsy nanana fikasana toy izany Izy. Fa i Petera sy ny namany kosa tsy niala tamin'ny tsy fivadihany. Ny fihetsika miovaova nataon'ireo izay nidera omaly nefa nanameloka androany dia tsy naharava ny finoan'ny tena mpanara-dia ny Mpamonjy. Hoy i Petera: 'Hianao no Kristy, Zanak'Andriamanitra velona.' Tsy niandry voninahitra maha-mpanjaka hanome satro-boninahitra ny Tompony izy, fa nanaiky Azy tao amin'ny fanetren-tenany."

Naneho ny finoan'ny roa ambin'ny folo i Petera. Kanefa mbola lavitra ny nahatakarany ny mpianatra ny iraka nampanaovina an'i Kristy. Ny fanoherana sy ny fanolokoloana diso nataon'ny mpisorona sy ny mpanapaka, na dia tsy nahafaka azy ireo hiala amin'i Kristy aza, dia mbola nampisafotofoto azy fatratra ihany. Tsy mbola nazava taminy ny lalany. Ny herin'ny fanabeazana azony tany am-boalohany, ny fampianaran'ny raby, ary ny fahefan'ny lovantsofina, dia mbola nanakona ny fijeriny ny fahamarinana. Indraindray dia namirapiratra taminy ny taratra sarobidin'ny fahazavana avy tamin'i Jesosy, nefa matetika izy dia tahaka ny olona mitsinjo sy mitsapatsapa ao anatin'ny aloka. Fa tamin'io andro io, talohan'ny hitondrana azy hiatrika mivantana ny fizahan-toetra lehiben'ny finoany, dia nitoetra taminy tamin-kery ny Fanahy Masina. Nandritra ny fotoana fohy dia navily niala tamin'"izay zavatra hita" ny masonry, mba hibanjinany "izay zavatra tsy hita." 2 Korintiana 4:18. Teo ambanin'ny fitafian'ny maha-olombelona dia hitany ny voninahitry ny Zanak'Andriamanitra.

"Dia namaly an'i Petera Jesosy ka nanao hoe: 'Sambatra ianao, ry Simona Bar-jona; fa tsy nofo aman-drà no nanambara izany taminao, fa ny Raiko Izay any an-danitra.'" Ilay Fitiavana Mandrakizay, 412.

Ny fanehem-pinoan'i Petera, tamin'ny fanambarany fa Kristy no Zanak'Andriamanitra, dia namaly mivantana ilay fanontaniana fitsapana tamin'izany tantara izany. Tonga ny fotoana hisehoan'ny Mesia, araka izay voatendrin'ny Tenin'Andriamanitra ara-paminaniana, ary izay nanaiky izany fahamarinana izany ihany no ho isan'ireo asehon'ny fanambaran'i Petera. Petera dia maneho ireo izay manaiky ny hafatra natsangana tamin'ny 11 Septambra 2001, ary manaiky am-bava fa Jesosy no Zanak'Andriamanitra. "Peter had expressed the faith of the twelve," ary ny roa ambin'ny folo izay nosoloiny tena dia ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina. Noho izany antony izany, dia novan'i Kristy tao amin'ilay andalana ny anaran'i Petera avy amin'i Simona Bar-jona ho Petera.

"Simona" dia midika hoe "izay mihaino," ary ny "bar" dia midika hoe "zanak'i," ary i Jona dia midika hoe "voromailala." Simona dia naneho ireo izay nandre ny hafatry ny voromailala, izay naneho ireo fahamarinana mifandray amin'ny batisan'i Jesosy, tamin'ny nahatongavany ho Kristy, voahosotra tamin-kery, araka izay naseho ara-pamantarana tamin'ny fidinan'ny Fanahy Masina tamin'ny endriky ny voromailala.

Mifandrindra mifanitsy ny tsipika fanavaozana, ary i Jaona no misolo tena ny Millerita, izay tamin'ny 11 Aogositra 1840 no nihinana ilay boky kely. Mifanaraka amin'izany fisehoan-javatra izany i Jeremia, ary rehefa nihinana ilay boky kely izy, dia nantsoina tamin'ny anaran'Andriamanitra.

Hita ny teninao, ka nohaniko; ary ny teninao no fifaliany sy firavoravoan'ny foko; fa antsoina amin'ny anaranao aho, Jehovah Andriamanitra ny maro. Jeremia 15:16.

Rehefa nanao fanekena tamin'i Abrama ny Tompo, dia novany ho Abrahama ny anarany, tahaka ny nataony tamin'i Saray sy Jakoba. Ny fanovana anarana dia maneho fifandraisana amin'ny fanekena, ary eo amin'ilay mari-dalana izay ihavian'ny famantarana avy amin'Andriamanitra midina, dia tokony hihinana ny hafatra ny vahoakan'Andriamanitra, hiditra amin'ny fanekena, ary avy eo dia ovana ny anarany. Amin'ny maha-solontenan'ny mpianatra tamin'ny andron'i Kristy azy, Simona Bar-jona dia nisolo tena ireo izay “nandre” ny hafatry ny “voromailala.”

Rehefa nanambara izy fa fantany fa tamin'io mari-dalana io no nahatongavan'i Jesosy ho Kristy, ary fa Izy no Zanak'Andriamanitra, sy izay rehetra raketin'izany, dia novan'i Kristy ho Petera ny anarany. Naneho ny hafatra izay neken'ny vahoakan'ny faneken'i Kristy tamin'izany tantara izany izy, ary tamin'ny fanaovany izany dia naneho tandindona koa ny iray hetsy sy efatra arivo tamin'ny andro farany.

Ny litera “P” no litera fahenina ambin'ny folo ao amin'ny abidy anglisy, ary ny litera “E” no litera fahadimy ao amin'ny abidy, ary ny litera “T” no litera faharoapolo, averina indray ny litera “E”, ary mifarana amin'ny litera “R” ny anarana, dia ilay litera fahavalo ambin'ny folo. Enina ambin'ny folo “ampitomboina” dimy, “ampitomboina” roapolo, “ampitomboina” dimy, “ampitomboina” valo ambin'ny folo, dia mitovy amin'ny efatra arivo sy efatra alina sy iray hetsy. Ilay Mpandinika Fiteny Mahagaga dia niteny tamin'i Petera tamin'ny teny Hebreo, ary ny Testamenta Vaovao dia nosoratana tamin'ny teny Grika, ary ireo mpandika teny ny King James Version no namoaka ny Testamenta Vaovao tamin'ny teny Anglisy.

Na dia nisy aza ireo dingana telo niteraka fahasamihafan'ny fiteny, Kristy, Izay Zanak'Andriamanitra, Ilay Mpahay teny mahagaga, sy Ilay Mpanisa mahagaga, dia nametraka sary an'ohatra momba ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra alina amby efatra arivo ao amin'ny Matio toko faha-enina ambin'ny folo, izay mifanaraka amin'ny Adin'i Panium sy ny fitsidihany an'i Kaisaria Filipy. Nanao izany Izy tamin'ny fampiasana ny fahefany amin'ny fiteny sy ny isa, satria Izy dia sady Palmoni (Ilay Mpanisa mahagaga) no ny Teny (Ilay Mpahay teny mahagaga).

Hotohizantsika ao amin'ny lahatsoratra manaraka izao fandalinana izao.

“Efa ho eo amin'ny roa arivo taona lasa izay, dia re tany an-danitra, avy teo amin'ny seza fiandrianan'Andriamanitra, ny feo iray feno hevitra miafina hoe: ‘Indro, avy Aho.’ ‘Fanatitra sy sorona tsy sitrakao, fa tena iray no namboarinao ho Ahy.... Indro, avy Aho (ao amin'ny horonam-boky no voasoratra ny amiko,) hanao ny sitraponao, Andriamanitra ô.’ Hebreo 10:5–7. Ao anatin'ireo teny ireo no ambarana ny fahatanterahan'ilay fikasana izay efa nafenina hatramin'ny andro mandrakizay. Efa hotsidihin'i Kristy izao tontolontsika, ka ho tonga nofo Izy. Hoy Izy: ‘Tena iray no namboarinao ho Ahy.’ Raha niseho tamin'ilay voninahitra izay Azy niaraka tamin'ny Ray talohan'ny nisian'izao tontolo izao Izy, dia tsy ho zakantsika ny fahazavan'ny fanatrehany. Mba hahafahantsika mijery izany ka tsy ho levona, dia nafenina ny fisehoan'ny voninahiny. Ny maha-Andriamanitra Azy dia nosaronan'ny maha-olona,—ilay

voninahitra tsy hita maso tao amin'ny endrika maha-olona hita maso.”

“Ity tanjona lehibe ity dia efa nambara mialoha tamin'ny alalan'ny tandindona sy ny famantarana. Ilay roimemy nirehitra, izay nisehoan'i Kristy tamin'i Mosesy, dia nampiseho an'Andriamanitra. Ny famantarana nofidina hanehoana ny maha-Andriamanitra dia kirihitra iva, izay toa tsy nisy nahasarika akory. Tao no nitoeran'ilay Tsy Manam-petra. Ilay Andriamanitra feno famindram-po tanteraka dia nanarona ny voninahiny tamin'ny tandindona tena manetry tena indrindra, mba hahafahan'i Mosesy mijery izany ka ho velona. Toy izany koa, tamin'ny andrin'ny rahona nony andro sy tamin'ny andrin'ny afo nony alina, Andriamanitra dia nifandray tamin'ny Isiraely, nampahafantatra tamin'ny olona ny sitrapony, ary nizara tamin'izy ireo ny fahasoavany. Nohalefahina ny voninahitr'Andriamanitra, ary noasiana saron-tava ny fiandrianany, mba hahafahan'ny mason'ny olombelona voafetra sy malemy mijery izany. Toy izany no nahatongavan'i Kristy tao amin'ny “tenan'ny fanetren-tenantsika” (Filipiana 3:21, R. V.), “amin'ny endriky ny olona.” Teo imason'izao tontolo izao dia tsy nanana hatsarana izay hahatonga azy hotadiaviny Izy; nefa Izy no Andriamanitra tonga nofo, ny fahazavan'ny lanitra sy ny tany. Nosaronana ny voninahiny, nafenina ny halehibeny sy ny fiandrianany, mba hahafahany manatona ny olona ory sy alaim-panahy.

“Nasain'Andriamanitra an'i Mosesy ho an'ny Isiraely hoe: ‘Ary aoka hanao fitoerana masina ho Ahy izy; mba hitoerako eo aminy’ (Eksodosy 25:8), ary nonina tao amin'ny fitoerana masina Izy, teo afovoan'ny vahoakany. Nandritra ny fivezivezeny nandrera rehetra tany an'efitra, dia niaraka taminy ny tandindon'ny fanatrehany. Toy izany no nanorenan'i Kristy ny tabernakeliny teo afovoan'ny toby fonenantsika maha-olona. Nanorina ny lainy teo anilan'ny lain'ny olona Izy, mba hitoerany eo amintsika, sy hahafantarantsika akaiky ny toetrany sy ny fiainany maha-Andriamanitra. ‘Ary ny Teny dia tonga nofo ka nitoetra tamintsika, (ary hitanany ny voninahiny, dia voninahitra tahaka ny an'Ilay Lahitokana avy tamin'ny Ray), sady feno fahasoavana sy fahamarinana.’ Jaona 1:14, R. V., margin.”

“Koa satria tonga nonina teto amintsika Jesosy, dia fantatsika fa mahalala ny fitsapana iainan-tsika Andriamanitra, ary miara-malahelo amin'ny alahelontsika Izy. Ny zanakalahy sy zanakavavy rehetra avy amin'i Adama dia mahazo mahatakatra fa ny Mpamorona antsika no sakaizan'ny mpanota. Fa amin'ny fampianarana rehetra momba ny fahasoavana, amin'ny teny fikasan'ny fifaliana rehetra, amin'ny asa rehetra feno fitiavana, amin'ny fitarihana masina rehetra naseho teo amin'ny fiainan'ny Mpamonjy teto an-tany, dia hitantsika ny hoe: ‘Andriamanitra amintsika.’”

“I Satana dia maneho ny lalàn'Andriamanitra, izay lalàn'ny fitiavana, ho toy ny lalàn'ny fitiavan-tena. Ambarany fa tsy hainay ny mankatò ny fitsipiny. Ny fahalavoan'ireo ray aman-drenintsika voalohany, mbamin'ny fahoriana rehetra naterak'izany, dia apetrany ho fampangana amin'ny Mpamorona, ka mitarika ny olona hihevitra an'Andriamanitra ho mpanoratra ny ota sy ny fijaliana ary ny fahafatesana. Jesosy no tokony hampiharihary izany fitaka izany. Amin'ny maha-anankiray amintsika Azy dia tokony hanome ohatra ny fankatoavana Izy. Noho izany dia noraisiny teo aminy ny toetsika, ka nandalo tamin'ireo fanandramantsika Izy. ‘Koa tamin'ny zavatra rehetra dia nety hatao tahaka ny rahalahiny Izy.’

Hebreo 2:17. Raha nisy zavatra tsy maintsy hoentintsika ka tsy niaretan'i Jesosy, dia amin'izany lafiny izany no hanehoan'i Satana ny herin'Andriamanitra ho tsy ampy ho antsika. Koa Jesosy dia 'nalaina fanahy tamin'ny zavatra rehetra tahaka antsika koa.' Hebreo 4:15. Niaretany ny fizahan-toetra rehetra izay iankinanay. Ary tsy nampiasa hery ho an'ny tenany Izy izay tsy atolotra maimaim-poana ho antsika koa. Amin'ny maha-olona Azy dia nihaona tamin'ny fakam-panahy Izy ka naharesy tamin'ny hery nomen'Andriamanitra Azy. Hoy Izy: 'Ny hanao ny sitraponao, Andriamanitra ô, no sitrako; eny, ao am-poko ny lalànao.' Salamo 40:8. Raha nandehandeha nanao soa Izy sy nanasitrana izay rehetra nampahorin'i Satana, dia nampazava tamin'ny olona ny toetran'ny lalàn'Andriamanitra sy ny maha-izy ny fanompoana Azy. Ny fiainany dia manambara fa azo atao ho antsika koa ny mankatò ny lalàn'Andriamanitra."

"Amin'ny maha-olombelona Azy, Kristy dia nikasika ny maha-olombelona; amin'ny maha-Andriamanitra Azy kosa, dia mihazona ny seza fiandrianan'Andriamanitra Izy. Amin'ny maha-Zanak'olona Azy, dia nanome antsika ohatra momba ny fankatoavana Izy; amin'ny maha-Zanak'Andriamanitra Azy, dia manome antsika hery hankatoavana Izy. I Kristy no Ilay niteny tamin'i Mosesy avy tao amin'ilay roimemy teny an-tendrombohitra Horeba ka nanao hoe: 'IZAHO NO IZAHO.... Dia izao no holazainao amin'ny Zanak'Isiraely: IZAHO no naniraka ahy ho atỳ aminareo.' Eksodosy 3:14. Izany no antoky ny fanafahana ny Isiraely. Koa rehefa tonga Izy 'tamin'ny endrik'olona,' dia nanambara ny Tenany ho IZAHO. Ilay Zaza tao Betlehema, Ilay Mpamonjy malemy fanahy sy manetry tena, dia Andriamanitra 'naseho tamin'ny nofo.' 1 Timoty 3:16. Ary amintsika dia hoy Izy: 'IZAHO no Mpiandry tsara.' 'IZAHO no Mofo velona.' 'IZAHO no Lalana sy Fahamarinana ary Fiainana.' 'Efa nomena Ahy ny fahefana rehetra any an-danitra sy etỳ an-tany.' Jaona 10:11; 6:51; 14:6; Matio 28:18. IZAHO no antoky ny teny fikasan-drehetra. IZAHO; aza matahotra. 'Andriamanitra momba antsika' no antoka mahazo antoka ny fanafahana antsika amin'ny ota, sady fanomezan-toky ny herintsika hankato ny lalàn'ny lanitra." Ilay Fitiavan'i Jesosy, 23, 24.